

גליון נ"ג

חיזוק בלימוד ההלכה

לרגל תחילת המחזור השלישי של 'דף היומי בהלכה' שע"י 'דרשו' אדר א' תשפ"ב

"עיקר לימוד האדם צריך להיות בלימוד המביא לידי מעשה" (הקדמת המשנ"ב).

מִיָּה לִמְעֵשָׂה התחזקות בעבודת ה'...

לע"נ מ"ה רה"צ אבן מרדכי
ג' רה"צ אבן קרלין, וכל מתי ישראל

כל זה נחוץ לדעת, אבל מה שנוגע יום יום, זה אורח חיים. כל יום צריך לדעת מתי מתפללים ומתי... אכן העזר ושאר חלקים ג"כ צריך לדעת, אכן העזר צריך לדעת כשכא להתחנן. אך לא כל יום מתחננים, אבל אורח חיים זה כל יום! ולכן התפק חיים עשה באמת את חיבורו על אורח חיים, וה' יכול לעשות על אבן העזר או יורה דעה, שזה ג"כ נחוץ, אבל לא יום יום, וזה יום יום צריך לדעת מה לעשות.

ומי שמתנהג יום יום כמו המשנ"ב, הוא בסדר גמור. וצריך לקוות להקב"ה ששנחה שכל היהודים יקיימו את התורה כהלכה כמו שצריך עם כל הפרטים, פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה, והקב"ה יעזור שנחה לגאולה האמיתית במהרה בימינו אמן סלה.

דברי רבינו בישיבתו "ארחות תורה"
בשנים הראשונות של ישיבתו הק' "ארחות תורה", דיבר פעם אחת בפתיחת הזמן, על נחיצות לימוד ההלכה, ולא סתם ללימוד בשטחיות, אלא בעיון והבנה. וכך היו דבריו הק', אחרי שהביא את דברי המהרש"א בברכות (ה) שמפרש את דברי ר' חסדא אבהו ה' שערים המצויינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ומבתי מדרשות. והיינו דאמר רב חיאי בר אבא משמיה דעולא מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד, דהכוונה היא למקום של ת"ח קובע מקום לגירסתו בתלמוד המביאה לו הלכה פסוקה, ע"כ.

המש"ך רבינו, נמצא א"כ שכל התכלית באמת הוא - שיבוא לידי הלכה! רק שבכדי לבוא לידי הלכה צריך קודם לפלול חברים, ולימוד באופן של משא ומתן, אז יכול לבוא לידי הלכה. אבל אחרת אי אפשר להגיע לידי הלכה, כמו שמשנה לא יודעים הלכה, כי אי אפשר לדעת, אולי המשנה הולכת לפי תנא זה או לפי תנא זה, וכדי לברר את זה צריך ע"י תלמוד. ומה נקרא תלמוד זה המשא ומתן שיש בלימוד, רק זה מביא לידי הלכה פסוקה. ובזמן המקדש היה לשכת הגזית. והיום שאין לשכת הגזית אז זה שלומדים באופן של משא ומתן וכו', זה מביא לידי ההלכה.

רואים מזה מה נקרא הלכה, דבפשוט - הלכה, היא מפרשים דהיינו שלומדים הלכה פסוקה, אבל אינו כן, הלכה פסוקה צריך לבוא ע"י משא ומתן, ע"י שלומדים הא"ך ללמוד, ע"י באים לידי הלכה. וכלי זה אי אפשר להגיע לידי הלכה. כך יוצא מהגמ"ל וכפי פלי המהרש"א. וכתוב בספרים, שבזמניו השולחן ערוך זה כבר כמו משנה, כי כדי להבין את השו"ע צריך שוב משא ומתן כדי לבוא לידי הלכה. ומשנה לבד בוודאי זה דבר טוב וצריך ללמוד את זה, אבל מזה לבד לא יוכל לפסוק בלי שיהיה לימוד וליתן.

לא מספיק לימוד הלכה
ולכא' חושבים מה הענין של הלימוד מה שצריך כ"כ לימוד לברר את הסוגיא על כל הפרטים. לכאורה ה"ל מספיק שלומדים הלכה פסוקה, אחד לומד קיצור שולחן ערוך, ודי! אבל זה לא נכון, אי אפשר לדעת ע"י קיצור שולחן ערוך, אי אפשר לפסוק ע"י, אלא צריך לדעת להיות "למדן", ואחרי שיהי' למדן הוא יכול לבוא לידי פסק הלכה... ובה' כ"כ אכן ובלל הישיבות לומדים הא"ך להבין ללמוד. וע"י שיודעים ללמוד יכולים להגיע לידי פסק הלכה. וממילא זה המקום מה שחז"ל אומרים על זה, "ה"ן לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד", עכ"ד.

כתב/פסק רבינו המ'משה ברורה' (הקדמות) 'הנה אף שלמוד התורה הוא כל מה שהאדם לומד אפילו בקדשים וטהרות - והוא מקיים מצוות עשה דתלמוד תורה (ששכחה הוא גדול מאד, וגם מטריות לאדם מצוות כמעט לאין שיעור, כדאיית מהר"א שעל כל תבה ותבה שאדם לומד תורה הוא מצוות עשה בפני עצמה) מכל מקום עיקר לומד האדם צריך להיות בלמוד המביא לידי מעשה, ועל כן אמרו חז"ל (ברכות ה) אבה ה' שערי ציון מכל משכנות יעקב - אבה ה' שערים המצוינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ומבתי מדרשות שביעקב. ועל ב' יורה דעה (הלכות תלמוד תורה, סימן רמז) בש"ך (שם) שהביא בשם ה'פרישה' דצריך כל אדם ללמוד הלכות בכל יום כדי שהלימוד יביא לידי מעשה, ועל ידי לימוד ההלכות מובטח האדם לידי חיי עולם הבא, אך שיהיה ללמוד בכל יום כדאיית בגמ' "תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום כו', ואיתא במדרש שוחר טוב "בר קפרא אומר למד אדם תמי הלכות בצפרא ותרי ברמשא קים בזה ובתורתו יהגה יומם וליה".

והנה לפי זה נראה שחלק "אורח חיים" הוא היותר מקדם ללימוד לכל, אף שכל ארבעת חלקי שולחן ערוך הם עצרכים למעשה מכל מקום חלק זה הוא מוקדם לכל כי ידיעתו הוא הכרחי בכל יום מימי חייו לקיום התורה ובלעדו לא ירים איש הישראלי את ידו ואת רגלו... עכלק"ק של החפ"ץ חיים.

ב-ט' אדר א' התקיים "כינוס לצדיקים" - יומא טבא לרבנן" סיום המשנ"ב שנלמד במשך 7 שנים במחזור 'דף היומי בהלכה' שע"י ארגון 'דרשו', וזה עם ישראל והופיעו בסיום מרן ורבנן גדולי ישראל, ובראשם מרן שר התורה הגרי"ח קניבסקי שליט"א.

נעתיק דברים שנכתבו בעלון "דרכו אמונה": "בסיום הדף היומי בהלכה במחזור הראשון, הביא בדבריו רשכבה"ל מרנא אילת השחר זצוק"ל ודברי חז"ל במעלת 'כינוס לצדיקים טוב להם וטוב ליעלי' והוסיף כי צריך מאד לעשות כינוס טוב, ואכן אף הפעם הזאת ביקשו עם ישראל בכמיהה כינוס לצדיקים, ולחזות בפני רשכבה"ל מרן שליט"א, ושעות קודם המעמד נתפרסם בגיל ובשמחה כי לאחר בקשת רבני וראשי דרשו, רבינו הביע רצונו הטהור לעלות לירושלים לחזק הרבים בלימוד וביקום העולם בדקדוק ולבוא למעמד הנשגב שנערך ע"י ארגון דרשו העולמי גדולת ונצורתו. [לפרוט חולשת הרבה].

[שם מול ארון הקודש באימה - - עני העם תליות היו ברגש מתחילת המעמד בצפייה דרובה לבוא רשכבה"ל, ובעת השמע ברט הכרזת המנחה "שנים מול ארון הקודש באימה, בהדרת קודש נקדם את פני המנוחה הטהורה, רבן של כל בני הגולה רבינו הגדול מרן שר התורה שליט"א, בכותב התורה ולומדיה יעל העולם" וקחה ברוממות עילאת למנוח ועד קטן שביחה אודיה לכבוד התורה, תצל יונו יעשבת צ"ח כי גדול בקרבן קדוש ישראל, ובתפילה לייבון העולמים כי נוכח שיימים על ימי מלך תוסף שנותיו כמו דוד". וזכירת הכבוד והשילוח הם בולטים אודיו, כאשר רבנות המסתופפים במקום, ומאות אלפי עמך בית ישראל שהאזינו בשיחור חו הטו אונם לשמוע ברימה דבר התורה מרבינו, שהבא ע"י בני הגאון הגדול "יצחק שאול שליט"א, וזה"ל"ק].

ידוע דברי הח"ח בהקדמתו למ"ב "שעיקר לימוד האדם צריך להיות בלימוד המביא לידי מעשה, ולכן אור"ח מוקדם לכל הארבעה חלקי שו"ע", כי ידיעתו הוא הכרחי בכל יום מימי חייו לקיום התורה, ובלעדו לא ירים איש הישראלי את ידו ואת רגלו, וע"י לימוד בהלכות מובטח האדם לידי חיי עולם הבא", אך שיהיה ללמוד בכל יום. וכבר כתב מרן החזו"א בקובץ אגרות (ח"ב סימן מ"א) ההוראה המוקבלת מפני רבותינו אשר מפניהם אנו חיים כמו מרן הב"י ומג"א דהמשנה ברורה היא הוראה מקיימת כמו מנהדרין בלשנת הגזית" עכ"ל. [וכן בואו ונחזיק טובה מרובה לחרב הגאון רבי דוד הופשטטר שליט"א שחלקו גדול בזכות שאפ"י אברכים ת"ח לומדים ביתר שאת וביתר שדו את כל פעליה הגדולים להגדיל תורה עוד שנים רבות מתוך נחת ובריאות]. עכלק"ק].

ומעשה רב מרבינו דאף דספרי המשנ"ב שגורים בפיו, והוציא חיבור ע"י, משיק וחרד ומשקן יום ביומנו ג' דמים מספר המשנ"ב, ולא ירים את ידו ורגלו אלא רק ע"פ ההלכה, ואף כעת כשהביאו בפניו במעמד קונטרס שו"ע ע"י הארגון על תחילת המשנ"ב, האירו פניו הקדושות בשמחה עצומה ושב ושיקן את תחילת המשנ"ב והיה בעיניו כחדשים. ע"כ.

דברי חיזוק מרשכבה"ג בעל האילת השחר' זיע"א כינוס 'דרשו' ללימוד המשנ"ב טבת תשע"ה:
הלואי שיכולתי, שהייתי יודע, שולחן ערוך אורח חיים יורה דעה אבן העזר חושן משפט.

דברי מרן הגרי"ג אדלשטיין שליט"א

רבנו מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין שליט"א, אמר (למשלחת רבני "דרשו" - דברי חיזוק על לימוד הדף היומי בהלכה): "קביעות יום יומית במשנה ברורה, בהלכה למעשה זה ממש דבר הכרחי מאד, כדי לדעת מה לעשות, איך להתנהג כל ברכה וכל תפילה, מה לחשוב ומה לכוון. ואלו שלומדים משנה ברורה זה זכות גדולה מאד להם: השונה הלכות מובטח לו שהוא בן העולם הבא".

על ידי הלכה מקדשים את החומר'

האר"י הקדוש אומר ש-הריעו לשם כל הארץ ר"ת 'הלכה'. שע"י לימוד ההלכה שבו לומדים כל ההלכות הנצרכות והנחוצות בחיים הגשמיים כמו הקימה בבוקר ודיני האכילה וכדומה כך שכל התנהגות האדם בגשמיות והארציות נעשה על פי ההלכה, אזי זוכים ומעלים את הכל לרוחניות.

מובטח לו שהוא בן עולם הבא

בסיום 'דרשו' הופיע בהדרת קודשו, שריד לזר דעה הגאון האדיר ר' משה שטרנבוך שליט"א, ונביא מקצת מדבריו המחזקים: "ידוע מה שאמרו חז"ל (מגילה כח): "כל השונה הלכות מובטח לו שהוא בן עולם הבא", ושמעתי מפי מרן הגרי"ג זצ"ל ש'מובטח לו' של חז"ל אינו צ"ק אלא מזומן, ומי הוא זה שלא ישתוק לקבל הבטחה של חז"ל שעצם ההבטחה היא קבלת מזומן, ונראה בביאור ענין הבטחה זו "שהוא בן העולם הבא", שהוא כעין הלשון "בן עיר שהלך לכרך" שגם בהיותו בכרך הוא עדיין קרוי בתואר "בן עיר" כיון שבעצמותו הוא בן עיר, וכך גם הלומד הלכה בכל יום הרי הוא "בן העולם הבא" עוד בהיותו כאן בעולם הזה, שהרי הוא חושב בכל מעשיו היאך לנהוג כרצון הקב"ה, וזהו הוא נקרא "בן העולם הבא" כיון שעיקר חייו ומחשבתו הוא על חיי העולם הבא.

ולכן אני קורא לחבורת דרשו - "חבורת בני העולם הבא", שכיון שלומדים משנה ברורה בכל יום, הרי הם נקראים כבר בעולם הזה "בני העולם הבא".

[א"ה: ועי' בתוס' (מנחות קט) ש'מזומן לחיי העולם הבא, הכוונה בלא דין ובלא יסורים... (מי שקורא ראשית המנחה מפתח קצת לבין מה המונה בלא דין ובלא יסורים)...]

על עצם ה'קבלה' יקבל שכר עצום - המש"ך מר' משה שטרנבוך פי בגלל הדבר הזה יִבְרַךְ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֶׂיךָ וּבְכָל מַשְׁלַח יָדְךָ (דברים טו ז) ופירש רש"י (ד"ה כי בגלל הדבר) - אפילו אמרת ליתן, אתה נוטל שכר האמירה עם שכר המעשה".

לכומר: עצם הדבר שאדם מקבל על עקמו לעשות מצוה, כבר משפיע עליו שפע של ברכה. עכ"ל.

ומבהיל הוא הדבר, מי שמתחיל עכשיו את המשנה ברורה על דעת לסיים תוך שבע שנים את כל המשנה ברורה מכריכה לכריכה, כבר עכשיו הוא מתברך כאילו למד את כל המשנה ברורה, על כל חלקי הברכות והתפילה, שבת ועירובין, פסח ושאר מועדי ה' וכו' וכו'... כל בראכן לעילא ולתתא הוא מושך על עצמו בקבלה אחת קטנה, של דקות בודדות ביום. מה גם שהדבר הינו חובה גמורה כמבואר בהרחבה בפנים העלון.

דברי מרן המגשיח' ר' דן סגל שליט"א

כולנו יודעים ש"לאוקמי גירסא - סייעתא משמיא", ובפרט במה שנוגע לדברוק ההלכה. על אדוננו דוד המלך כתוב "וד' עמו", שהלכה כמותו בכל מקום. וכל ידע את כל התורה, לאסוקי שמוענתא אליבא דהלכתא. ומאפה חז"ל רואים שהלכה כמותו? מ"ד עמו". זה לא רק לציין שהוא עמו, וממילא הוא ידע לפסוק, אלא זה ה"ד עמו", בגלל זה הוא זכה שתהיה הלכה כמותו בכל מקום. אז כדי לדעת, לכוון ולקיים, ומכריחים "ד' עמו", צריכים קרבת אלוקים, את הסייעתא דשמיא שבאה ע"י ש"ד עמו".

צריכים גם להתחזק שזוכה לו"ד עמו". ומתי הוא "עמו"? כתוב: "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך". אם ח"ו יש ערות דבר - ושב מאחריך". ועל אחר מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל, שעל שום דבר אחר לא כתוב את זה. אפילו לא על ע"ז. רק על "ערות דבר". אספר מעשה: שמעתי איש מפי איש מהגאון רבי שרגא משה קלמנוביץ זצ"ל, ראש ישיבת מיר בארה"ב, שסיפר לו את זה אביו' הגאון רבי אברהם, שהיה אדם גדול מאוד ונוכח בכנס של אגו"י ביולנא, והיו שם כל החוגים, ו"ח ובעלי בתים, והתעוררה שאלה על העזרת נשים, שהיתה למעלה אבל בלי ולוין, היו שטענו שצריכים וילון, ואחרים טענו שזה גבוה ו"מי מסתכל שמה". נמנו וגמרו לשאול את בעל ה'מגשיח ברוחה, את הח"ח. ניגשו אליו, והוא ענה: מהי הצרה הכי גדולה שיכול להיות לבעל ה'ח"ח? שהקב"ה יעזוב אותנו! אם הוא איתנו, זה בהחלט "גם כי אלך... לא אירא רע כי אתה עמדי". אבל אם "הסתרת פניך - הייתי נבהל". ואם כך, כדאי כל הידור שאפשר לעשות שלא "יראה ערות דבר".

לימד אותנו הח"ח, שלא הכונה בפסוק שאו שהקב"ה איתנו או שלא. אלא שאם אתה עושה עוד הידור ב"לא יראה", הוא יותר קרוב, וכשאתה עושה פחות הידור - "ושב...". נוהג נוהגות. אז אם אנחנו רוצים "ד' עמו" לכל האברכים שיגיעים ב"ה וחודרים וכו' איך עושה את זה? כשיזכיר שנתהיה סייעתא דשמיא, צריך שלא "יראה בך". ואז "ד' עמו".

דרקוק ההלכה - המלכת השי"ת כפועל - דברי

הגרי"ש דבליצקי זצוק"ל

[הדברים דלהלן, מדברי רבינו ז"ל בדרשתו לראש השנה תשרי"ז קודם תקיעת שופר, בה עזר על ענין המלכות, שהחובה על כל אחד להתאמץ ליישם בענין בפועל, ולא להסתפק באמירה בעלמא, ולפחות שמלכותא דשמיא לא תגרוג ממלכותא דארעא ונתנספסו ל'נפש תדרשני ח"א, ובספרו 'עתי לדרוש' במקומו].

מאז ומתמיד, המלא בדברי חיוזק לעבודת ה' בכלל ולדרוק ההלכה בפרט. נושבת בו החוה הגדולה של רבינו ז"ל בנבדות השי"ת וקיום המצוות בדרוק, ודברים היוצאים מן הכלל נכנסים אל הלב, כפרט אשר הם נשמעים מפי קדשו של הנאז ודרש ונאה מקיים].

...ועשבו מלכותא דשמיא כעין מלכותא דארעא, והגנו רואים אשר ההיילים חיל המלך, מכל הסוגים, יש לכולם תכתיבים וניהוגים מיוחדים, ויש להנהיג בשעת העבודה למלך, ותכתיבים אלה מקיפים את כל ישותם, ומקיפים גם את הדברים הפעוטים ביותר - שיבתם וקומתם הילוכם ותלבושתם, על הכל יש חוקים איך לעשות ואיך להתנהג, ואם איזה חוט או שרוך וכדומה בתלבושתם אינו כפי התקן וכפי החוקים, הרי מיד נתבעים למשפט, וכמו כל הרמת ידיהם ומציעים והשתחויה בפני מי שגדול מהם, הכל מתוכנן, ועושים כבדים מוידעים למי שמפר כללים אלה ולא מקיים אותם בדיוקים הכי אפשריים.

איך אנוהו, (להבדיל), חיילי מלכו של עולם, יש לנו בכל דבר ודבר, ובפרט בסדרי התפילה, דברים אשר לכאורה נראים גם כן כקטנים ושוליים, אך למעשה הם חובקים זרועות עולם, ועולמות שלימים וכוחות עליונים תלויים בהם. ובבחינת 'אם קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה', ור"ל אם דברים אלו קטנים הם בעינינו, אבל צריך לדעת שאלאבא דאמת כל דברים אלה גומרים ותקונים גדולים בעולמות העליונים, ואין אנוהו יודעים מתן שרון של מצוות.

וכלפי מה הדברים אמורים, כלפי הדברים הנראים בעינינו כקטנים, שבעוה"ר כל איש נוהג בהם כרצונו וכחפצו ורבה העזובה בהם, ולמשל, החזקת הציצית ביראת שמע, שכתוב להדיא בספרי הפוסקים והשו"ע, ומתי צריך לקחתם ומתי צריך להניחם, ואיך להחזיקם בדיוק, וכנגד איזה מקום בגוף, פרוטי פרוטי - והנה כמו המהדים, אם להבדיל אצל החייל ההוא, לא יהיה השרוך של הכובע או

הנעל על מקומו בדיוק, כמה עושים יגיעו לו, ולמה אנוהו, החיילים של הקב"ה, לכל הפחות לא תהיה כהנת כפונדקית, ואצלנו למשל בענין זה כל אחד נוהג בלתי רגילות לבו, זה מחזיק כן וזה כך, ויש כאלה שגם לגמרי לא מחזיקים.

וכן בענין כסיו היד בפסוק ראשון של קריאת שמע, **שתלו**

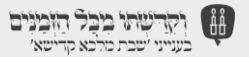
בזה תלילי תלילים של סודות, והוא דין בשרי"ע, יש כאלה שלא מכסים. קריאת פסוק ראשון של קריאת שמע, שתלו בזה תלילי תלילים של דינים ושיתות בראיונים איך לקרוא, וצריכים ללמוד את זה בעיין ולהסיק המסקנות למעשה, גם בזה רבה העזובה, ואיש לדרכו קורא כמו שלימדו אותו בגן הילדים. ומה בענין הכריתות והפסיעות בשמונה עשרה, ועוד ועוד, שכל דבר ודבר טעון לימוד מעמיק ומקיף, בכל זה מתנהגים איש כרצונו וחפצו.

ואם כן איך אפשר לגשת ולדמיין לעצמנו שאנוהו ממליכים עליו את הקב"ה על ידי קריאת פסוקים, ואח"כ להמשיך להתנהג ללא כל חסם שהכרונו.

ונבאר שעצם חובת ההמלכה של הקב"ה שאנוהו עומדים לפניה היא היא הצלתנו בשעת הדין, וגם נתבאר שהמלכה בדיבורים גרידא, ושאר"כ מעשינו יהיו סותרים את כל זה - זה ענין חמור מאד בבחינת 'בשפתם כבדונו ולבם רחוק ממני', ע"כ מוכרחים אנוהו כעת מיד לשוב על הכל, על החמורות ועל הקלות, ולקבל על עצמנו בל"ג מכאן ולהבא לדייק בכל דבר, גם בדבר קטן, או בהנהגה כל דהו, הגם שנתאית קלה בעינינו, אם רק שרשה פתוח עלי הדין ויש לה מקור נאמן - לדייק לקיים כל דבר בזמנו ודיוק המירבי, ולקבל על עצמינו ללמוד בעיין את כל הדינים הנצרכים לכל דבר ודבר, ולהסיק מסקנות אליבא דהלכתא, שיהיה הכל על פי הדין ממש.

ואז כשאנוהו מקבלים עליו כל זה, בודאי תהיה ההמלכה שלנו את הקב"ה, לא רק מהשפה ולחוץ, אלא מעשינו יהיו מתאימים את הכרזתנו, כי הרי אנוהו מקבלים בל"ג על עצמנו להיות ממש כדוגמת חיילי המלך המקבלים על עצמם לדייק בכל דבר קטן ובכל תנועה קלה בהיותם בשירות המלך, בכדי להפיק רצון המלך, ק"ו אנוהו עבדי אדון כל הארץ ולא תהיה כהנת כפונדקית.

גם אודות עצם ענין עבודת התפילה, אם היא בקביעות גמורה מדי יום ביומו, דהיינו שהאדם קם בשעה קבועה מדי יום ביומו, ומכין עצמו, ומתחיל להתפלל באופן קבוע, תפילה שלימה מלה במלה, בלי דילוגים והשלמות, במקום קבוע, ובשעה קבועה, וכל שכן אם מקבל על עצמו להתפלל כתיקון - כל זה מראה על עבודת קבועה למלך. אלא אם היתפלל בעצמו בלתי קבוע, וזו מחר בשעה אחרת, ובמקום אחר, היום בדילוג זה ומחר בדילוג אחר, וכל שכן אם עושה לו לחוק קבוע לקום רק בכדי להספיק 'אשרי' ו'ישבתו' ואח"כ בשעת הזרת השי"ץ עומד ומשלים מידי יום ביומו, כל זה סותר ממש את ההמלכה של הקב"ה, וכבר איתא בתקוני זהר (תקו"ו, דף קא ע"א) דאם האדם עושה תורתו ותפלתו קבועה, גם השיכנה עזרת לו באופן קבוע, ע"כ גם כל זה מוכרחים בל"ג כעת לקבל עלינו...".

בעינינו 'שבת כרמב"ם קריאת'

אי אפשר בלי לימוד הלכות

בכינוס חיוזק ללימוד ה' שבת בב"ב, אמר רבינו ה'אילת השחר' זיע"א: **אי אפשר בלי לימוד הלכות, כי כל דבר שאדם רוצה לעשות אי אפשר בלי שידע הלכות! כי השר"ע כולל את האדם בכל מצב שהוא, אפי' מה שהוא מדבר ומה שהוא חושב, ולכל דבר שרוצים לעשות, צריך לדעת שו"ע.**

ולמה הדבר דומה, לאחד שצריך לבוא לפני המלך, כשיש לו משהו שצריך לומר לפני המלך, **כי אם הוא יבוא אל המלך בלי לדעת האין להתנהג, יכול להיות שיראה בדרך ארץ כמו שצריך להיות לפני המלך, ויענש.**

וכן כל אדם מישראל צריך להרגיש במשך כל היום כאילו הוא עומד לפני המלך - מלכו של עולם! **וכמו שרואים בסעיף הראשון של שולחן ערוך או"ח שמתחיל הרמ"א מיד 'שויתי ה' לנגדי תמיד' הוא כלל גדול ממעלות הצדיקים אשר הולכים לפני ה' תמיד וכו'.** ואם כי זה לא דומה לתפלת שמונה עשרה, שכתוב שצריך לראות עצמו כאילו עומד לפני המלך, שזה מדרגה עוד יותר, אבל עכ"פ **כל בן אדם נמצא אצל המלך! מלכו של עולם!**

וממילא כל המעשים שהוא עושה צריך לעבור תחת ביקורת, לדעת האין להתנהג, בין בבוקר כשהוא קם, בין כשהוא הולך במשך היום, ובין בערב כשהוא לישון, הכל כתוב בשו"ע, ויש גם דברים שלא נוגע תמיד, אך דברים שנוגע רק לשבת ויו"ט, אבל את הכל צריך לדעת. **ומי שלא עושה את זה, סימן שחסר לו ידיעה מה זה הקב"ה, הוא לא יודע מה זה יראת שמים, הוא לא טעם טעם של יראת שמים! כי מי שטועם טעם ביראת שמים, יודע שאי אפשר להיות כסומא בארובה, ללכת בעולם סתם כך בלי לדעת האין להתנהג, אלא כל אחד צריך לדעת במשך כל היום, האין להתנהג, וזה הכל כתוב בשו"ע.**

ובפרט הלכות "שבת" שהם הריים התלויים בשעריה, וזה יום שיש בו כ"ב הרבה דינים והלכות, וכל רגע ורגע יכולים להיכשל, אם לא יודעים את ההלכות על בוריין, וכבר כתב היערות דבש, כי מי שלא יודע הלכות שבת אי אפשר שלא יכשל באיזה חטא, אם בזה או בזה עכ"פ מוכרח שיהיה לו וא"כ זה דבר הכרחי מאד לדעת הלכות שבת, וגם את כל המשי"ע מי ששם חלקו להקדיש זמן ביום ללימוד הלכה, ואפי' אם הוא רק מעט זמן, אבל כל פרוטה מוצטרפת, וכך כל משוה ומשוה שלומדים מצטרף שיוכל לדעת האין להתנהג, ולדעת באמת שהוא כל הזמן נמצא במצב שהוא עומד לפני המלך, לפני מלכו של עולם! וצריך לדעת מה להתנהג, כשהולך לישון וכשהולך לאכול, הולך להתפלל, הכל צריך לדעת.

וכשאדם הולך לאכול, כמה וכמה דינים יש לפניו, ואי אפשר לומר מה יש לי לדעת, כי כל פעם יש שאלות, וכל פעם צריך לדעת האין הוא אוכל ומה הוא אוכל, ובאיזה דרך ארץ וכו', הכל צריך לדעת.

ממילא אדם שקובע עתים ללמוד הלכות הוא ידע הלכות, וכך צריך להיות, ולכל הפחות צריך לקבוע זמן קצר בכל יום, ואפי' "עשרים רגעים" ביום, ופרוטה לפרוטה מוצטרפת, ועז"ז במשך הזמן הוא יקבל ידיעה האין להתנהג במשך היום.

יציאהו מנהיגונוס כומן הזה

והי' לרבינו חידוש גדול, בנוגע לקובע לימוד יום יום בהל' שבת, ידוע שכתוב בספרים שאפילו אם בן אדם הוא לא כ"כ צדיק, ויש לו גיהינום, ואפילו יש לו עבירות חמורות של גיהינום, בכל זאת בשבת, באותו הזמן שהוא שמר שבת הוא יוצא מהגיהינום. אפילו אם הוא חוטא ומגיע לו עונש חמור, שנים עשר חודש עונש חמור מאד! אבל בשבת, כיון שהוא שבת, בשבת הגיהינום לא עובר. ובפרט בן אדם ששומר שבת קצת יותר, הוא מתחיל שבת שעה או שתיים לפני שבת, אז השעתיים האלה כבר מוציאים אותו מגיהינום.

ויש אפילו חידוש שמביא החפץ חיים בשם גדול אחד שרוצה לחדש שאפילו אם התחיל לעבוד לשבת מיום שיש בבוקר, מהזמן ההוא כבר אין גיהינום, למה, בגלל שהוא כיבד את השבת.

ובשאר מצוות לא מצינו כזה דבר, שאם אחד לבש ציצית ותפילין, לא אומרים שצונו ה' וצונו תפילין כבר לא יהי' לו גיהינום, אלא אם עשה עבירות של גיהינום, ולא נוגע אחד לשני, מצוה זה מצוה, אבל אם עשה עבירה מגיע לו גיהינום. ושבט לא! למה, כי שבת זה עיקר כל חשבון, מה שלא חשב, ובשביל זה אפילו אם רק רצה לעשות משהו בשביל שבת, כבר מוציאים אותו באותו הזמן מהגיהינום. יתכן לפי"ז אנוהו רוצים להוסיף, הרי כתוב בספר יערות דבש להגאון רבי יונתן אייבשיץ זצ"ל שלא יתכן שאדם יקיים מצוות שבת כהלכה אם לא יודע. וכדי שידע הלכות שבת צריך ללמוד את ההלכות לכל הפחות שתיים ושלוש פעמים, ואם לא למד שתיים שלוש פעמים בטוח שלא יכול להיות שיקיים כדיון, כי הוא בודאי יכשל! או בדאורייתא או בדברנן. אפילו "בדאורייתא" יכול להיכשל, ככה הוא אומר.

ממילא צריך מאד מאד להתחזק בענין של ללמוד הלכות שבת, שאפילו אם אין לו לימוד משהו מהלכות שבת, מהזמן יועיל לו מאד מאד לעולם הזה, כי כל זמן שהוא לומד הלכות שבת הקב"ה באמת מרום עליו, והוא מוגן כאילו, זה מה שנוגע לשבת. עכ"ד.

ק"ו מהכנת 'הקוגל': הי' רגיל לומר כך: חצי שעה הזאת שאנו רגילים ללמוד ה' שבת לפני מעריב, לא יהי' בזמן הזה גיהינום. והי' אומר שזה קל וחומר, אם ה' חפץ חייה' אומר שבזמן שמכניס את 'הקוגל' לשבת, מוציאים אותו מהגיהינום ובודאי נפסק בשמים כמותו. וא"כ בזמן שלומדים ה' שבת, שזוהי ההכנה העיקרית, בודאי שיוציאו אותו מגיהינום. ואמר לי שאוהו שזה אמת, [א"ה דבר נדיר אצל רבינו, לומר כזה משפט]. וא"כ כמו שאמר שבשמים ההלכה כחפץ חיים, גם בחידושו זה פסקו בשמים כמותו. (התבוננת רמ"י שניידר שליט"א)

לעברנו בגלל לבבכם
 דהתחזקות בעבודת הלב - זו תפילה
למה אין תפילה לא להכשל באיסור???

עלה ברעיוני לומר דבר חידוש, (ואשמח אם מישהו יראה לי מקור לכך) למה אין בשמונה עשרה' תפילה שנוכח לקיים את ההלכות, כמו שלדוגמא יש תפילה "נצור לשוני מרע ושפתי ומדבר מרממה???

ונראה לומר, על פי מעשה שהיה עמדי (וכעין זה מסופר על הרבה מגדולי ישראל), פעם נגשתי לכהן הגדול מאחיו מרן "חכם שלום כהן" שליט"א - ובקשתי ממנו ברכה להצליח בלימוד התורה, אמר לי "חכם שלום" - "שב תלמד - ואז תצליח". כלומר: לא תהיה תלמיד חכם על ידי "ברכות", תלמיד חכם נהיים על ידי עמילות בתורה!!

כן שמעתי ממורי זקני הגאון ר' אברהם אלטמן שליט"א שב'רוחניות' לא אומרים ה' יעזור, אלא מתחילים, מתאמצים, ואז ה' עוזר.

ועל פי ההקדמה הזו יתורץ קושייתנו: לקיים הלכה לא צריך ברכות ותפילות, צריך ללמוד, ואז יודעים איך להתנהג, ולא נכשלים בעבירה!!!

מי שלא יודע הלכות 'בורר' [לדוגמא] מאד בקלות הוא יכול להיכשל באיסור דאורייתא (כל ששגגות חטאת - וזונו כרתות!!!) ושונה הדבר מ'נצור לשוני מרע' שאף אחד שיוודעים יש יצר הרע לדבר לשון הרע, ולא שמענו על 'יצר הרע' להכשל ב'בורר'...

כללו של דבר, בשביל לחיות כהלכה, צריך ללמוד. [כמובן שצריך גם תפילות לסייעתא דשמיא, 'ומה יעשה אדם ויחכם, ירבה בישיבה ויבקש רחמים'. אבל עיקר העיקרים זה הלימוד בעצמו...].